

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

1m2
SÜRELİDİR

7/ 2325, 2328
2329,

SAYI : B.02.0.007/00.658
KONU :Yazılı Soru Önergeleri

1...14/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 18.03.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4349 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Hatay Milletvekili Sayın Gökhan DURGUN, Balıkesir Milletvekili Sayın Prof.Dr. Hüseyin PAZARCI ve Muğla Milletvekili Sayın Fevzi TAPUZ'a ait yazılı soru önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 2 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 2 Yazı

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN FEVZİ TOPUZ'UN
7/2329 ESAS NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Türkiye Cumhuriyetinin kurulması ile birlikte gerçekleştirilen devrimler, bir yandan kadının yurttaşlık hakları kazanmasını sağlarken, diğer yandan Türk toplumunun yapılanmasını sağlamıştır.

İlkel siyasal anlayışların terk edilip, çağdaş uygarlığın gereklerine göre düzenlenen ve Türkiye Cumhuriyetinin esasını teşkil eden Türk Medeni Yasası (Yurttaşlar Yasası) TBMM'de görüşülürken dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat BOZKURT'un şu sözleri, büyük Önden Atatürk'ün düşüncelerini, Cumhuriyetimizin kuruluş amacını ve kadınlara verilen önemi çok açık ifade etmektedir. Buna göre; "Medeni yasa "... istenildiği zaman kolundan tutulup bir köle gibi yerden yere vurulan, ama ezelden beri hanım olan Türk anasını layık olduğu saygın konuma getirecektir."

Ancak, AKP'nin iktidara geldikten sonra ortaya koyduğu kimi uygulama ve açıklamalarda; laik demokratik ve sosyal hukuk devlet anlayışını kabul etmiş Türkiye Cumhuriyetimde;

- TRT'de 20 Ekim 2005 tarihinde yayımlanan ve "Düşünce İklimi" adlı programda, "İslam Hukukunda miras" adı altında, şeriat propagandası yapılması,
- Bir şahsın, rüyasında, tarikat şeyhinden "Başbakan"a iletmek üzere bazı mesajlar aldığı söyleyerek, kaleme aldığı mektubun, "gereği yapılmak üzere" Başbakanlıkça 27 Eylül 2005 tarih ve 25313 sayı ile resmi işleme konulması,
- AKP'li bir Milletvekilinin 15 Şubat 2006 günü katıldığı Star TV sabah programında, "İslam hayatın her safhasında yaşanmalı. O zaman bir hakim karar vermeden önce Kuran'daki ayete bakacak" açıklamasında bulunması,
- Hukuk devletinde, Başbakanın hukuksal bir konunun ulemaya sorulması yönündeki telkinleri,
- AKP'li bir Bakanın, kendisine verilen bir yemekte, eşinin yan masada tek başına yemek yerken ki görüntüleri,
- AKP'li Altındağ Belediyesinin "Evlilik ve Nikah Rehberi" adında dağıttığı kitapçıkta, kadını aşağılayan ve kadını ikinci sınıf yurttaş yerine koyan ifadelere yer verilmesi vb. dini kuralların önerilmesi dikkatlerden kaçmamıştır.

AKP hükümetinin, kadınların çalışmalarına da pek sıcak bakmadığı, kamu kurumlarındaki personel alım ve görevlendirmelerde de göze çarpmaktadır.

- 20/11/2003 tarihinde, DSİ Genel Müdürlüğünce, alınacak 65 inşaat mühendis için yalnızca erkek inşaat mühendisi alınacağı konusunda ilan verilmesi,
 - Orman Genel Müdürlüğü'nce alınacak 82 mühendisten 74'ünün erkek olma koşulu aranması,
 - Merkez Bankası İdare Merkezi ile Banknot Matbaası Genel Müdürlüğünce işe alımlarda "Erkek Aday" ifadesinin kullanılması,
 - TPAO'nun 17/12/2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan sınav ilanında; yatırım uzmanı kadrosuna erkek, finansman uzmanı ve ekonomi uzmanı kadrolarına ise bayan atanacağı belirtilmiş olmasına karşın; Başbakanlıktan alınan açıktan atama izninde sayılan görev unvanların yer verilmeyerek cinsiyet ayrımı yapılması,
 - Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel EROĞLU'nun, göreve gelir gelmez, bayan il müdürlerinin "doğu illerine geçici görevle sürgüne gönderilmesi" gibi uygulamalar kamuoyunun hafızasından henüz silinmemiştir.
- AKP hükümetlerinin, kadını dışladığı görülen bu uygulamalardan bir kısmı yargıya intikal etmiş, TPAO'nun "erkek olma" şartı getirdiği personel alımlarına karşı TMMOB'nin yaptığı

“yürütmeyi durdurma” talebi, Danıştay 12.Dairesi’nde görüşülmüş ve uygulamanın yürütmesi yargı kararı ile durdurulmuştur.

Yine bu konuda, Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (DDK)’nın 10/11/2005 tarih ve 2005/5 sayılı raporunda da; AKP hükümeti uyarılmış ve TPAO’daki işe alınlarda; “devlet kurumlarında cinsiyet ayrımcılığı yapılamayacağı” vurgulanmıştır.

AKP iktidarı ile bugün geline durum, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) internet sitesinde özetlenmektedir. Adı geçen internet sitesinde de yer alan verilere göre; ülkemizde kadınlarının çalışma hayatına katılma oranı 1990 yılında % 34,1 iken, 2002 yılında % 26,9, 2004’te % 25,4, 2006 yılında % 24,9’a gerilemiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) Kasım 2007 işgücü istatistiklerine göre, kadınların işgücüne katılma oranı % 23,4’e geriler iken, bir yılda 237 bin kadın ise işgücü piyasasından çıkarak evine çekilmiştir.

AKP Kadın Kolları Başkanlığı aracılığı, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde, dünyanın çeşitli ülkelerinden ünlü kadın politikacı ve belediye başkanlarını Ankara’da toplayacağını kamuoyuna açıklamıştır.

AA’nın yaptığı açıklamadan, 7 Mart Cuma günü Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (KSGM) ile Uşak Belediyesi’nin “eşitlik güçlendirir” konulu panel düzenleneceği, panelde Kadın ve Aileden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Nimet ÇUBUKÇU’nun bir konuşma yapacağı ve panele, Başbakan Sayın R.Tayyip ERDOĞAN’ında davet edildiği öğrenilmiştir. Bu bilgiler ışığında;

Konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünce verilen cevaba göre;

Soru 1) Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) yaptığı araştırmadan da görüleceği üzere, bir yılda 237 bin kadın çalışanın işinden ayrılıp ve evine kapanma nedeni bakanlığınızca araştırılmış mıdır?

Cevap 1) Sorunuzda bahsedilen veri, Türkiye İstatistik Kurumu’nun yaptığı Hanehalkı İşgücü Araştırması kapsamında işgücüne dahil olmayanların nedene göre dağılımı tablosunda yer alan “ev işleriyle meşgul” kadınların sayısının 2006 yılı Kasım ayında 12.063.000 iken, 2007 yılı Kasım ayında 12.300.000 olarak tespit edilmesinden kaynaklanmaktadır. Söz konusu araştırmadaki bu sayının çalışan kadınların işinden ayrılması ile ilgisi bulunmayıp, yapılan anket çalışmasında kadınların işgücüne dahil olmamasının nedenini “ev işleriyle meşgul” olmak şeklinde cevaplandırmaları ile ilgilidir. Ayrıca gerek Bakanlığımıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğünün yaptırdığı araştırmalarda, gerekse TÜİK’in yaptığı Hanehalkı İşgücü Araştırması neticesinde ülkemizde hem kadınların, hem de erkeklerin işgücünden ayrılma sebepleri arasında emeklilik, mevsim gereği, sağlık, evlilik, işten çıkartılma, işyerinin kapanması ve işinden memnun olmama gibi nedenlerin yer aldığı bilinmektedir.

Soru 2) AKP iktidarları döneminde bazı kamu kurumlarında, kadınlara karşı ortaya konulan ayrımcı uygulamaların önlenmesi konusunda Bakanlığınızın bir girişimi olmuş mudur? Olmuş ise ne tür bir sonuç alınmıştır?

Cevap 2) Türkiye’de yasal düzenlemeler bakımından genel olarak istihdam, özel olarak ise kamu kurumlarında istihdam alanlarında kadın erkek eşitliği sağlanmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu genel olarak cinsiyet eşitliği ilkesine uygun olarak düzenlenmiştir. Kanunun 4.maddesi istihdam şekillerini tanımlamaktadır ve bu çerçevede belirlenen ücret sisteminde cinsiyete dayalı bir sınıflama ve ayırım söz konusu değildir. Aynı şekilde işe alım, işte yükseltme, işten çıkartma düzenlemeleri cinsiyet ayrımcılığı içermez. Ancak mevzuatta ayrımcılık yasaklanmış olmasına

rağmen uygulamada kadınların erkeklere kıyasla dezavantajlı konumda oldukları ve kamuda işe eleman alımında işin objektif gereklerinden bağımsız olarak cinsiyet tercihi belirtilen ilanların olduğu gözlenmiştir. Bu tespit sonrasında ise sadece yasal değil, fiili olarak da eşitliğin sağlanması adına hükümetimiz döneminde önemli adımlar atılmıştır. Başbakanlığın 22.1.2004 tarihli 2004/7 sayılı "Personel Temininde Eşitlik İlkesine Uygun Hareket Edilmesi" konulu genelgesi kamuda işe eleman alımında hizmet gerekleri dışında cinsiyet tercihi belirtilemeyeceğini ifade etmektedir. Bu Genelgeye dayanarak işe alımda ayrımcılık uygulamalarına rastlandığı durumlarda Bakanlığım gerekli adımları atmıştır. Ayrıca yine hükümetimiz döneminde Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 11.04.2006 tarihinde ve 26136 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına İlk Defa İşçi Olarak Alınacaklar İçin Yapılacak Merkezi Sınava Girecekler İle Eğitim Düzeyleri İtibarıyla Merkezi Sınav Dışında Kalanlar ve Bunların İşe Yerleştirilmelerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ"inde kamu işyerleri tarafından alınan taleplerde ayrımcılık yapılmaması amacıyla, "İşgücü taleplerinde cinsiyet ayrımına yer verilmemesi" hükmü yer almıştır. Bu tebliğ Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nün tüm taşra teşkilatına gönderilmiştir. Sonuç olarak, hükümetimizin iktidarda olduğu dönemlerde kadına yönelik ayrımcılıkla mücadeleyle yönelik gerekli tedbirler alınmıştır ve bu tedbirlerle birlikte ayrımcılık uygulamalarını önlemede başarılı sonuçlar alınmıştır.

Soru 3) Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu (DDK) raporu ve yargı kararları ile AKP hükümetleri döneminde yaşanan "cinsiyet ayrımı" uygulamaları ortada iken Bakanlığınızın düzenlemiş olduğu ve Sayın Başbakanında teşrif edeceği, kadın ve erkek eşitliğini öne çıkaran "eşitlik güçlendirir" konulu panel, iddia edildiği üzere kadınlar üzerinden siyasi rant sağlamak mıdır?

Cevap 3) 8 Mart Dünya Kadınlar Günü 19. yüzyılın sonlarından bu yana kadınların eşitlik hak ve taleplerini dile getirmedeki kararlılıklarını sergiledikleri, birlik ve dayanışmalarının simgesi olarak kutlanan bir gün olmuştur. Ülkemizde de her yıl çeşitli etkinliklerle kutlanan bu anlamlı günde başta eğitim, sağlık, istihdam, siyasal yaşam ve karar mekanizmalarına katılım ve kadına yönelik şiddet olmak üzere toplumsal yaşamın tüm alanlarında kadınlarımızın durumunu tartışmakta, sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri geliştirmek amacıyla bir araya gelinmektedir.

Bu çerçevede, geçen yıla kadar Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük illerimizde yoğunlaşan söz konusu etkinliklerin, küçük illerimizde de gerçekleştirerek buradaki kadınlarımıza da ulaşılması ilke olarak benimsemiştir. Bu nedenle 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında, 2007 yılında Nevşehir'de "Toplumsal Yaşamda Kadınlarımız", 2008 yılında ise Uşak'ta "eşitlik güçlendirir" konulu paneller gerçekleştirilmiştir.

Soru 4) Bakanlıklara ile diğer kamu ve kurumlarına 3 Kasım 2002 tarihinden bu yana kaç kadın yönetici atanmıştır?

Soru 5) 3 Kasım 2002 tarihinden bu tarihe kadar kaç kadın yönetici görevden alınmıştır?

Cevap 4 ve Cevap 5

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü 6 Kasım 2004 tarih 25635 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5251 Sayılı "Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun" ile yeniden yapılandırılmıştır. Kanun yürürlüğe girdiğinden bu yana Kadının Statüsü Genel Müdürü, Genel Müdür Yardımcısı, 4 Daire Başkanı ve 1 Hukuk Müşaviri kadın yönetici olarak atanmıştır. Belirlenen dönem içerisinde görevden alınan herhangi bir kadın yönetici bulunmamaktadır.

Soru 6) Bugün itibari ile Bakanlıklar ile diğer kamu ve kurumlarında üst düzey kadın yönetici sayısı nedir?

Cevap 6)

*Devlet Personel Başkanlığı'ndan 23/03/2007 tarihi itibariyle elde edilen bilgiye göre kamuda üst ve orta düzey kadın yöneticilerin sayısı aşağıdaki gibidir.

Unvan Grup Adı	Kadın Sayısı	Toplam
Müsteşar	0	19
Müsteşar Yardımcısı	2	79
Vali	0	155
Vali Yardımcısı	4	446
Genel Müdür	7	177
Genel Müdür Yardımcısı	34	514
Başkan	9	131
Başkan Yardımcısı	5	57
Genel Sekreter	3	10
Genel Sekreter Yardımcısı	2	8
Daire Başkanı	280	1979
Daire Başkan Yardımcısı	24	318
Bölge Müdürü	11	422
Kaymakam	14	700
Müdür	1737	10839
Müdür Yardımcısı	2118	7731
TOPLAM	4250	23585

* Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı'ndan 07/05/2007 tarihi itibariyle elde edilen bilgiye göre üniversitelerde toplam 93 Rektörün 5'i, toplam 648 dekanın ise 82'si kadındır.

*Yüksek yargı organlarında kadın personel durumu ise aşağıdaki gibidir.

Danıştay Başkanlığında Kadın Personel durumu(Nisan 2007)

ÜNVANI	KADIN	TOPLAM
Başkan	1	1
Başsavcı	1	1
Başkan Vekili	1	2
Daire Başkanı	2	13
Üye	36	76
Savcı	16	38
Tetkik Hakimi	94	237
Anayasa Mahkemesi Geçici Raportörü	1	3
TOPLAM	152	371

Yargıtay Başkanlığında Kadın Personel durumu (Nisan 2007)

ÜNVANI	KADIN	TOPLAM
Daire Başkanı	2	34
Üye	41	250
Tetkik Hakimi	203	448
Yargıtay Cumhuriyet Savcısı	10	119
TOPLAM	256	851

Sayıştay Başkanlığında Kadın Personel durumu (Mayıs 2007)

ÜNVANI	KADIN	TOPLAM
Daire Başkanı	0	8
Üye	2	39
Denetçi	157	663
TOPLAM	159	710

Anayasa Mahkemesi Başkanlığında Kadın Personel durumu (Mayıs 2007)

ÜNVANI	KADIN	TOPLAM
Üyeler	2	15
Raportörler	5	23
Müdürler	5	11
TOPLAM	12	49

* Tüm veriler ilgili Başkanlıklardan alınmıştır.

Soru 7) AKP hükümetinin TBMM'ne getirmiş olduğu, "Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısında;

- a) **Kadınlarda emzirme yardımı süresinin 6 aydan bir (1) aya indirilmesi,**
- b) **Yetim kız çocuğuna verilmekte olan 24 aylık tutarındaki evlilik yardımının 12 aya indirilmesi,**
- c) **Çalışan ve sosyal güvenlik kurumlarından aylık alan çocuksuz dul eşe bağlanan ölüm aylığının % 75'ten, % 50'ye düşürülmesi, AKP iktidarının "kadın hakları" konusunda çelişki içerisinde olduğunu mu göstermektedir?**

Cevap 7) Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun Tasarısında sorunuzda belirtilen hususlar da dahil olmak üzere bazı konular Tasarının sorumlu kuruluşu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Emek Platformunu oluşturan kuruluşlar arasında tartışılmakta ve uzlaşi noktaları bulunmaya çalışılmaktadır. Bahsedilen konularda sosyal taraflarla büyük ölçüde mutabakata varılacağına inanılmaktadır.

Saygılarımla.

Nimet ÇUBUKÇU
Devlet Bakanı